

lovforslaget også tilsigtede »at begrænse opkøbsaktiviteterne væsentligt, således at der som altovervejende hovedregel alene sker opkøb af frijorder samt opkøb i forbindelse med samarbejdet med Miljøministeriet og andre myndigheder efter særskilt bevilning.«

I lov om ophørstøtte til jordbrugere, jf. lovbekendtgørelse nr. 676 af 9. august 1995, blev det fastsat, at frigjorte arealer kan afhændes til et direktorat under landbrugs- og fiskeriministeren (nu ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri) eller en af ministeren godkendt institution, og bemærkningerne omgav, at køb af jord efter jordkøbsloven vil kunne omfattes af den pågældende bestemmelse.

Helt at begrænse den statslige jordkøbsaktivitet som forudsat ved lovændringen i 1990 og til jord fra ophørs-landmænd har vist sig at være uhensigtsmæssigt. Fremover vil jordkøbsloven derfor inden for de bevillingsmæssige rammer også kunne blive brugt til køb af jord, der forventes at kunne afhændes inden for få år som kompensationsjord for landmænd, der berøres af statslige myndigheders anlægsaktivitet eller af projekter som f.eks. det aktuelle landbrugs-miljøprojekt i Varde Ådal. Genafhændelse vil fortrinsvis ske i jordfordeling eller som led i andre strukturforbedrende foranstaltninger.

De begrænsninger i brugen af jordkøbsloven, der blev indført i 1990, afløses med lovforslaget således af regionale jordkøbsnævns mulighed for aktivitet, samt af en statslig aktivitet som ovenfor anført.

B. Jordkøbsnævnet

1. Nævnets etablering, sammensætning og funktion

Efter lovforslaget kan amtsrådet nedsætte et regionalt jordkøbsnævn efter bemyndigelse af ministeren. Amtsrådet kan inddrage kommuner i amtet i nævnets arbejde.

Det er hensigten, at nævnet sammensættes efter de samme principper som Den Sønderjyske Jordfond. Nævnet vil således have 4 eller 5 medlemmer: 1 medlem udpeget af amtsrådet, 1 medlem udpeget af De danske Landboforeninger i amtet, 1 medlem udpeget af Dansk Familielandbrug i amtet, 1 medlem udpeget af amtsrådet efter indstilling fra miljø-, natur- og friluftorganisationer i amtet, og 1 medlem udpeget af eventuelle deltagende kommuner. Der udpeges en suppleant for hver af nævnets medlemmer. Amtsrådet udpeger formanden blandt nævnets medlemmer.

Jordkøbsnævnet vil – i modsætning til Den Sønderjyske Jordfond, som er en privat fond – være en selvstændig forvaltningsmyndighed med selvstændig kompetence til at købe og sælge jord til jord-

købslovens formål. Den erhvervede jord og eventuelle indtægter heraf samt tilskud givet til nævnets virksomhed er således i amtskommunens eje, men nævnet har den fulde kompetence til at råde over den erhvervede jord og de midler, som amtsrådet har bevilget til nævnets virksomhed, inden for rammerne for nævnets virksomhed. Da det regionale jordkøbsnævn er en selvstændig myndighed, vil nævnet ikke være undergivet amtsrådets instruktioner.

Som offentlig myndighed bliver nævnet underlagt de almindelige regler i bl.a. forvaltningsloven og offentlighedsloven, herunder reglerne om habilitet og aktindsigt. Når det drejer sig om køb af jord, er der tavshedspligt for nævnets medlemmer, og der vil efter reglerne i forvaltningsloven og offentlighedsloven normalt ikke kunne gives aktindsigt forud for handelen.

Ved nævnets sammensætning og placering søges opnået, at den lokale jordbrugsmæssige ekspertise inddrages, at nævnet selvstændigt kan indgå handler om jord meget hurtigt, og at aktiviteten foregår i overensstemmelse med amtskommunens region- og landbrugsplanlægning.

2. Nævnets finansiering

Det foreslås, at amtsrådet afholder de udgifter, der er forbundet med nævnets virksomhed, og afsætter midler hertil på årsbudgettet. Driftsbudgettet forudsættes at indeholde udgifterne til sekretariatsbetjeningen samt eventuelle indtægter fra forpagtning af de jorder, nævnet har købt.

I de vilkår, der vil blive fastsat for bemyndigelse til nævnene, jf. § 30 a, stk. 1 og 2, er det hensigten at sikre nævnet en minimumsbevilling i form af en flerårig rammebevilling. Størrelsen heraf vil blive fastsat af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri efter forhandling med vedkommende amtsråd som et vilkår for bemyndigelsen. Bevillingen forudsættes afgivet som en flerårig rammeanlægsbevilling, som omfatter udgifter og indtægter i forbindelse med jord salg og -køb, herunder handels- og udstykningskostninger. Endvidere vil det blive forudsat, at amtsrådet forpligter sig til at forhøje de årlige bevillingsbeløb med summen af eventuelle tilskud fra andre bidragsydere. Det er hermed hensigten at sikre det enkelte jordkøbsnævn en bevilling af en sådan størrelse, at nævnet kan disponere langsigtet og selvstændigt.

Til nævnets virksomhed kan der ydes tilskud fra kommunalbestyrelser, jf. forslaget § 30 a, stk. 4, fra andre offentlige myndigheder, EU, fonde og private. Dog skal gaver fra fonde og private være uden klausuler om modydelser, aktivitet i særlige områder, til særlige formål eller lignende.